

ΤΟ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑ ΕΝ ΜΕΣΣΗ
«ΘΑΨΕΙ» ΠΑΝΩ ΑΠΟ 300 ΚΤΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΑΣ

Φράγμα Μεσοχώρας:

Η διψασμένη Θεσσαλία αναμένει...

Του Σωτήρη
Ζαχαριά

Ανεβαίνοντας τον χαλκο-στρωμένο δρόμο στα βουνά των Τρικάλων μετά την Πύλη το μικρό λεωφορείο αγκομαχά. Το τοπίο αποκτά μια άγρια ομορφιά και θα μπορούσε να ξετρελάνει δασολόγους και γεωλόγους.

Βουνοκορφές, λαγκάδια, εναλλαγές στην χλωρίδα και τα στρώματα των πετρωμάτων, όρη επί ορέων.

Και κανείς δεν θα φανταζόταν ότι θα μπορούσε να συναντήσει ξαφνικά μια σύγχρονη οδική σήραγγα να διασχίζει το βουνό! Είναι η ΔΕΗ που την έφτιαξε για να έχει εύκολη πρόσβαση στο μεγάλο έργο που κατασκευάζεται στην περιοχή.

Πρόκειται το φράγμα της Μεσοχώρας που θα συγκεντρώνει νερά του Αχελώου. Εκεί στο φυσικό σύνορο της Θεσσαλίας με την Ήπειρο η επιστήμη και η τεχνολογία βάζουν τα δυνατά τους και επιτυγχάνουν μια εντυπωσιακή κατασκευή.

Μακριά απ' τον κόσμο αλλά εφοδιασμένοι με τον πιο σύγχρονο εξοπλισμό και εφαρμόζοντας τις πλέον επιστημονικές μεθόδους μελέτης και επίλυσης τεχνικών προβλημάτων, 350 άνθρωποι αναμένονται να τιθασεύσουν

τον ορμητικό Αχελώο. Και τα καταφέρνουν! Στην ομάδα τους επικεφαλής ο Λαρισαίος εδαφομηχανικός Γιάννης Θανόπουλος... Το φράγμα άρχισε να κατασκευάζεται το 1985 και ήδη υψώνεται εντυπωσιακό. Η ολοκλήρωσή του προβλέπεται για το 1994.

Η λίμνη

Δεν χρειάζεται μεγάλη φαντασία για να αντιληφθεί κάποιος - έστω ανίδεος - επισκέπτης την μελλοντική εικόνα.

Προς το παρόν τα νερά του Αχελώου έχουν εκτραπεί για να μην εμποδίζουν τις εργασίες. Όταν το φράγμα θα αποπερατωθεί θα αφεθούν ελεύθερα... εναντίον του.

Και δεν θα απαιτηθούν παρα λίγοι μήνες για να καταφέρει ο ποταμός με μέση ροή 25 κυβικά μέτρα νερού το δευτερόλεπτο να δημιουργήσει μια λίμνη που θα καλύψει έκταση 10.000 στρεμμάτων! (για να συγκρίνετε ο Πηνειός σε φυσιολογικές εποχές διαθέτει υποτριπλάσια παροχή νερών)

Το φράγμα θα συγκρατεί τα νερά που θα κατακλύσουν τα λαγκάδια. Μοναδικό πρόβλημα στην όλη επιχείρηση αποτελεί το γεγονός ότι τα νερά θα καλύψουν και στίπια του παρακείμενου

Η εικονιζόμενη έκταση και όχι μόνον αυτή θα σκεπασθεί από τις οποίες παρεμβάσεις στο περιβάλλον

Εκεί που 350 αγωνίζονται να τον ορμητικό

χωριού της Μεσοχώρας.

Ένας απομονωμένου χωριού που αντιμετωπίζει εκπληκτικό τις παρεμβάσεις της τεχνολογίας. Ποιός θα περίμενε «θάλασσα» ανάμεσα στις βουνοκορφές σε υψόμετρο άνω των 1000 μέτρων. Και τα 10.000 στρέμματα, είναι θάλασσα. Αντιπροσωπεύουν όγκο 230 εκατομμυρίων κυβικών μέτρων νερού.

Και η Μεσοχώρα ανθιστάται. Η πρόεδρος του συλλόγου κατακλυζομένων, κ. Νίκη Οικονόμου - Ευαγγελίδου, υπολογίζει σε 300 τα κτίσματα που θα βρεθούν κάτω από το νερό. «Εμείς θέλουμε το χωριό μας, αρνούμαστε τις αποζημιώσεις...» λέει. Το χωριό είναι μεγάλο, κεφαλοχώρι αλλά λόγω του ορεινού του χαρακτήρα μόνον 70 οικογένειες - σύμφωνα πάντα με την κ. Οικονόμου - μένουν μόνιμα σ' αυτό. Στην απογραφή του 1991 βρέθηκαν εκεί 700 περίπου κάτοικοι.

Η «μάχη» προβλέπεται σκληρή. Το έργο ολοκληρώνεται. Η ΔΕΗ προσφέρει γενναίες αποζημιώσεις και κάποιοι υποστηρίζουν ότι «η φασαρία γίνεται για να αυξηθεί το ύψος τους...»

Προάγγελος της εκτροπής

Στο φράγμα της Μεσοχώρας θα αποθηκεύεται νερό του άνω ρου του Αχελώου που θα αξιοποιηθεί για παραγωγή ηλεκτρισμού από το υδροηλεκτρικό εργοστάσιο, που προγραμματίζει να κατασκευάσει η ΔΕΗ, λίγο πιο χαμηλά (στην Γλύστρα). Η «πτώση» του νερού που θα δώσει την ισχύ στις τουρμπίνες του είναι υπολογισμένη στα 220 μέτρα. Από εκεί και ύστερα το νερό θα συνεχίσει με την μορφή πάλι

Τα νερά του Αχελώου έχουν εκτραπεί από την κοιπή τους προσωρινά για να επιτραπεί η κατασκευή του φράγματος

**2 ΟΡΕΩΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ
Η 10.000 ΣΤΡΕΜΜΑΤΩΝ**

Οι νερά της λίμνης που θα δημιουργήσει το φράγμα. Οι όν θα καλυφθούν από το νερό

**Άνθρωποι
τι θα σεύσουν
Αχελώο**

του Αχελώου. Στο σχέδιο προβλέπεται η κατασκευή ενός ακόμα φράγματος στην συνέχεια (και μιας ακόμη λίμνης) στην Συκιά.

Από αυτό το σημείο και μετά η υπόθεση αφορά την Θεσσαλία. Εάν τελικά υλοποιηθεί το πολυθρύλιτο έργο της εκτροπής του Αχελώου τότε αυτή θα συμβεί με σήραγγα που θα ξεκινά από την Συκιά και θα διασχίζει τα βουνά. Θα φέρνει τα νερά στα φράγματα Μουζακίου και Πύλης (κατόπιν) για να τα οδηγήσει στην κοίτη του Πηνειού.

Τα τέσσερα απανωτά φράγματα με τις αντίστοιχες λίμνες και τα υδροηλεκτρικά τους εργοστάσια είναι προφανές ότι θ' αλλάξουν ριζικά - και επί τα βελτίω φυλικά - την εικόνα και τις προοπτικές του ορεινού γκκού. Το παράδειγμα της λίμνης του Μέγδοθα είναι αρκετά εύγλωτο.

Εκτός από τα σημαντικά νεργειακά οφέλη που θα ώσει η αξιοποίηση των νεών του Αχελώου από την ΕΗ η διψασμένη μονίμως λέν Θεσσαλία θα μπορεί ελπίζει σε τεράστιους γκούς υδάτινων αποθεμάτων. Πρόκειται για νερά που «παράγει» η Πίνδος και που σήμερα χάνονται στη θάλασσα.

Το φράγμα

Και να που η οικολογία δεν είναι απλώς μόδα. Ωθεί τους υπεύθυνους σε διαφορετική σκέψη.

Για παράδειγμα στο φράγμα της Μεσοχώρας χρησιμοποιήθηκαν 5 εκατομμύρια κυβικά μέτρα υλικών! Ολόκληρα βουνά πετρωμάτων μεταφέρθηκαν για την

Το πούλμαν και οι εκδρομείς βρίσκονται σε έναν δρόμο πλάτους 10 μέτρων ο οποίος έχει την εξής ...πρωτοτυπία. Αποτελεί την κορυφή του φράγματος - βρίσκεται σε ύψος 150 μέτρων και προβλέπεται να ασφαλτοστρωθεί. Η θέα από εκεί είναι ...αεροπορική!..

Εντυπωσιακό το τεχνικό επίτευγμα. Ο «τοιχος» του φράγματος υψώνεται δυσθεόρατος... Αναλογεί στο ύψος με δέκα πενταόροφες πολυκατοικίες!

κατασκευή του. Οι επεμβάσεις στο τοπίο είναι φοβερές και τρομερές. Όμως για λατομεία χρησιμοποιήθηκαν εκτάσεις «ανάντι του φράγματος» οι οποίες θα καλυφθούν από τα νερά της λίμνης και έτσι καμία επέμβαση δεν θα είναι ορατή.

Το φράγμα της Μεσοχώρας, «Λιθόρριπτο» στην κατασκευή (σύμφωνα με την ορολογία) είναι μοναδικό στην Ελλάδα και από τα υψηλότερα του τύπου του παγκοσμίως. Ετσι παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον στον τεχνικό κόσμο, ενδιαφέρον που εντείνεται καθώς περιλαμβάνει και διάφορες μεγάλες κατασκευές που παρουσιάζουν πρωτοτυπία και απαιτούν υψηλή εξειδίκευση.

Το μέγιστο πλάτος του φράγματος στη βάση του είναι 450 μέτρα ενώ στην κορυφή του, στη επονομαζόμενη «στέψη» το πλάτος του (που έχει μετραπεί σε

δρόμο που θα ασφαλτοστρωθεί) είναι 10 μόλις μέτρα. Το μήκος της «στέψης» που ακουμπά στα δύο βουνά είναι 330 μέτρα. Το κόστος του έργου είχε προϋπολογισθεί στα 10,6 δισεκατομμύρια δραχμές. Η μελέτη του εκπονήθηκε από την ΔΕΗ η οποία έχει και την επίβλεψη ενώ η εκτέλεσή του έχει ανατεθεί σε ελληνικές κατασκευαστικές εταιρίες... Επιστρέφοντας από την Μεσοχώρα, με την αποστολή των επιστημόνων που μετείχαν στο συνέδριο υδρολογίας της Λάρισας, θα μπορούσε εύκολα κάποιος να αντιληφθεί από τις συζητήσεις τους ότι οι Έλληνες τεχνικοί μπορούν να δουλεύουν πλέον με «στάνταρτ» που ξεπερνούν τις ελπίδες της ελληνικής κοινωνίας. Οτι η χώρα μπορεί να ελπίζει σε καλύτερο μέλλον επενδύοντας σε μεγάλα αναπτυξιακά έργα αλλά και στους Έλληνες.